

Tytuł: Dar

Grupa wiekowa: 10+

Słowa kluczowe: rodzina, ojciec, córka, natura, tradycje, przesady, wyobraźnia, marzenia, odpowiedzialność za słowo, nierówności społeczne, normy kulturowe, Kirgistan

Wiadomośćka:

Kirgistan to kraj w Azji Środkowej, który graniczy z Chinami, Kazachstanem, Tadżykistanem i Uzbekistanem. Pozbawiony jest dostępu do morza, a 93% jego powierzchni to góry.

Rosyjska inwazja na Ukrainę wywarła duży wpływ na Kirgistan. Do kraju przybyło wielu Rosjan, a wraz z nimi rosyjskie firmy i inwestycje. Ma to bezpośredni wpływ na wzrost inflacji w kraju i pogłębienie się i tak już dość wysokiego współczynnika ubóstwa mieszkańców.

Proponowane tematy do rozmowy/omówienia:

- Każde dziecko jest ważne.
- Co to jest myślenie magiczne?
- Ludzie i świat (nie tylko) dookoła nas.

Powiązanie z podstawą programową:

Etyka

II. Człowiek wobec innych ludzi. Uczeń:

1. podaje przykłady okazywania szacunku wobec rodziców, nauczycieli, koleżanek i kolegów oraz innych ludzi – dorosłych i dzieci;
2. uzasadnia, dlaczego należy okazywać szacunek innym osobom;
3. okazuje szacunek innym osobom;
4. wie, że w szczególny sposób należy okazywać szacunek i wyrozumiałość osobom starszym (seniorom), słabszym, potrzebującym pomocy;
5. wyjaśnia, czym jest miłość; charakteryzuje różne rodzaje miłości;
6. wyjaśnia, co to znaczy, że rodzina jest dobrem wspólnym

III. Człowiek wobec siebie. Uczeń:

1. wyjaśnia, co to znaczy być osobą; objaśnia pojęcie godności człowieka;
2. wie, że ze względu na swoją wartość – osobową godność – jest równie wartościowym człowiekiem jak inni ludzie;
3. zna i rozwija swoje zalety, rozpoznaje i eliminuje swoje wady;
4. zna swoje podstawowe prawa i obowiązki (ucznia, dziecka) oraz wypełnia własne obowiązki;
5. wyjaśnia, dlaczego należy odnosić się z szacunkiem do własnego ciała;

11. wyjaśnia, na czym polega autonomia człowieka, podaje przykłady działań i postaw autonomicznych i nieautonomicznych;

Wychowanie do życia w rodzinie

I. Rodzina. Uczeń:

3. rozpoznaje typy struktury rodziny: rodzina wielopokoleniowa, rodzina pełna, rodzina niepełna, rodzina zrekonstruowana;

4. wyjaśnia miejsce dziecka w rodzinie i jej rolę dla niego: w fazie prenatalnej, podczas narodzin, w fazie niemowlęcej, wczesnodziecięcej, przedpokwitaniowej, dojrzewania, młodości, wieku średniego, wieku późnego;

5. potrafi komunikować swoje uczucia i budować prawidłowe relacje rodzinne;

6. wie, jak okazać szacunek rodzeństwu, rodzicom i dziadkom oraz docenić ich wkład w życie rodzinne; potrafi wymienić za co i w jaki sposób można wyrazić im wdzięczność;

7. rozumie na czym polega odpowiedzialność wszystkich członków za atmosferę panującą w rodzinie; wie jak komunikować uczucia, wyrażać pamięć, składać życzenia z okazji ważnych rocznic rodzinnych, imienin, urodzin, Dni Matki, Ojca, Babci i Dziadka, być uprzejmym i uczynnym każdego dnia;

8. zna i rozumie funkcje rodziny, np. prokreacyjna, opiekuńcza, wychowawcza oraz ich znaczenie na poszczególnych etapach rozwoju człowieka

II. Dojrzewanie. Uczeń:

1. rozpoznaje zmiany fizyczne i psychiczne; zauważa i akceptuje zróżnicowane, indywidualne tempo rozwoju;

2. zna kryteria dojrzałości biologicznej, psychicznej i społecznej;

7. omawia problemy wieku młodzieńczego i sposoby radzenia sobie z nimi;

8. rozumie, jak budowane są relacje międzyosobowe, wyjaśnia ich znaczenie w rozwoju społeczno-emocjonalnym; potrafi przedstawić istotę: koleżeństwa i przyjaźni, sympatii młodzieńczych, pierwszych fascynacji, zakochania, miłości; zwraca uwagę na potrzebę i wartość wzajemnego szacunku, udzielania pomocy, empatii i współpracy.

Wiedza o społeczeństwie

VIII. Wspólnoty narodowe/etniczne i ojczyzna. Uczeń:

1. wyjaśnia, co oznacza być Polakiem lub członkiem innej wspólnoty narodowej/etnicznej oraz co łączy człowieka z ojczyzną – Polską; przedstawia te więzi na własnym przykładzie;

2. wyjaśnia, czym obywatelstwo różni się od narodowości; przedstawia warunki nabycia obywatelstwa polskiego z mocy prawa i wymienia inne formy uznania za obywatela polskiego oraz nadania obywatelstwa polskiego; wymienia konstytucyjne obowiązki obywatela;

3. analizuje symbole Rzeczypospolitej Polskiej; wyjaśnia, czym powinna przejawiać się postawa patriotyczna młodego i dorosłego człowieka;

4. wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne, grupę posługującą się językiem regionalnym oraz grupy migrantów (w tym uchodźców) i lokalizuje miejsca ich zwartego zamieszkiwania; przedstawia – za Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej – prawa przysługujące etnicznym grupom mniejszościowym;
5. uzasadnia, że można pogodzić różne tożsamości społeczno-kulturowe (regionalną, narodową/ etniczną, państwową/ obywatelską, europejską); rozpoznaje przejawy ksenofobii, w tym rasizmu, szowinizmu i antysemityzmu, oraz uzasadnia potrzebę przeciwstawiania się tym zjawiskom.

Geografia

XIV. Wybrane problemy i regiony geograficzne Azji: Azja jako kontynent kontrastów geograficznych; pacyficzny „pierścień ognia”; klimat monsunowy w Azji Południowo-Wschodniej; Japonia – gospodarka na tle warunków przyrodniczych i społeczno-kulturowych; Chiny – rozmieszczenie ludności, problemy demograficzne oraz znaczenie w gospodarce światowej; Indie krajem wielkich możliwości rozwojowych oraz kontrastów społecznych i gospodarczych; Bliski Wschód – kultura regionu, ropa naftowa, obszar konfliktów zbrojnych.

Uczeń:

1. wykazuje na podstawie map ogólnogeograficznych i tematycznych, że Azja jest obszarem wielkich geograficznych kontrastów;

11. wykazuje postawy ciekawości i poszanowania innych kultur i religii.

Propozycja zadania dla dzieci/uczniów:

Zapoznaj się z Konwencją o Prawach Dziecka, ustanowioną 20 listopada 1989 roku przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych: <https://brpd.gov.pl/konwencja-o-prawach-dziecka/> Wypisz z niej najważniejsze, według Ciebie, hasła i przygotuj plakat lub komputerowy projekt graficzny na temat: Ja i moje prawa.

Bibliografia/netografia dla nauczycieli i rodziców:

1. Elżbieta Manthey, Czy to dobrze, że dzieci wierzą w czary? O roli myślenia magicznego w rozwoju dziecka. Dostęp: <https://www.juniorowo.pl/czy-to-dobrze-ze-dzieci-wierza-w-czary-o-roli-myslenia-magicznego-w-rozwoju-dziecka/>
2. Kinga Lisowska, *Jak kształtować tożsamość dzieci i młodzieży w przestrzeni współczesnej szkoły? Między edukacją regionalną, międzykulturową a transkulturową*, „Podstawy Edukacji”, t. 15.
Dostęp: <https://czasopisma.ujd.edu.pl/index.php/PE/article/view/1613/1357>